

บทคัดย่อ

170608

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ : การศึกษาประสิทธิภาพการทำงานของสำนักงาน
สรรพากรภาคในประเทศไทย
ชื่อผู้เขียน : นายนรินทร์ศักดิ์ จักรระสีมา
ชื่อปริญญา : เศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา : 2547

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ :

1. รศ. สุกัญญา ตันธนวัฒน์ ประธานกรรมการ
2. รศ. อสัมภินพวงศ์ ฉัตรราชม
3. รศ. อติ ไทยานันท์

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์ประสิทธิภาพในการทำงานของสำนักงานสรรพากรภาค จำนวน 12 ภาค โดยใช้ข้อมูลตัวแปรปัจจัยการผลิตและผลผลิตย้อนหลัง 2 ปี คือ ปี 2545 – 2546 และนำไปวิเคราะห์หาค่าดัชนีประสิทธิภาพเชิงเทคนิคสัมพัทธ์โดยใช้เทคนิควิธี Data Envelopment Analysis (DEA) ซึ่งเป็นโปรแกรมคณิตศาสตร์เชิงเส้นที่ใช้ในการวัดประสิทธิภาพการทำงานขององค์กรชนิดหนึ่ง

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิภาพเชิงเทคนิคสัมพัทธ์ในการทำงานของสำนักงานสรรพากรภาคโดยภาพรวมตลอดระยะเวลา 2 ปี พบว่าค่าดัชนีประสิทธิภาพเชิงเทคนิคสัมพัทธ์เฉลี่ย เท่ากับ 0.801 นอกจากนี้ การพิจารณาการเปลี่ยนแปลงค่าดัชนีประสิทธิภาพเฉลี่ย 2 ปี สามารถแบ่งกลุ่มสำนักงานสรรพากรภาคตามการเปลี่ยนแปลงค่าดัชนีประสิทธิภาพได้เป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มที่มีประสิทธิภาพโดยเปรียบเทียบตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษาจำนวน 3 ภาค คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 25.00 กลุ่มที่มีประสิทธิภาพดีขึ้น จำนวน 8 ภาค คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 66.67 และกลุ่มที่มีประสิทธิภาพลดลง จำนวน 1 ภาค คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 8.33 สำหรับภาคที่มีประสิทธิภาพไม่เต็ม ที่นั้น สามารถปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงานได้ โดยพิจารณาปรับเพิ่มผลผลิต ได้แก่

170608

ผลการจัดเก็บภาษีและจำนวนแบบแสดงรายการให้สูงขึ้นร้อยละ 150.47 และ 32.94 ตามลำดับ และปรับลดการใช้ปัจจัยการผลิตในส่วนของจำนวนบุคลากรลงอีกร้อยละ 6.88 สำหรับงบประมาณรายจ่ายอยู่ในระดับที่เหมาะสมแล้ว นอกจากนี้สำนักงานสรรพากรภาคที่มีประสิทธิภาพไม่เต็มทีแต่ละภาคสามารถศึกษาแนวทางการปรับปรุงประสิทธิภาพการทำงาน โดยพิจารณาจากแนวทางการทำงานของสำนักงานสรรพากรภาคที่มีประสิทธิภาพโดยเปรียบเทียบที่อยู่ในกลุ่มอ้างอิงของแต่ละภาค เพื่อให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

ในการวิเคราะห์ประสิทธิภาพเชิงเทคนิคสัมพัทธ์ในการทำงานขององค์กรโดยใช้แบบจำลอง DEA จะมีประโยชน์และมีความหมายต่อองค์กรมาก ถ้าตัวแปรที่ใช้ในแบบจำลองถูกคัดเลือกมาอย่างถูกต้อง และมีการวิเคราะห์ประสิทธิภาพการทำงานให้ครอบคลุมทั้งหน่วยงานระดับสำนักงานสรรพากรพื้นที่และสำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาทั่วประเทศ และควรทำอย่างต่อเนื่องทุกปี เพื่อวิเคราะห์และเปรียบเทียบประสิทธิภาพในการทำงานและหาแนวทางในการปรับปรุงประสิทธิภาพขององค์กร

ABSTRACT

Thesis Title : A Study of Technical Efficiency of Regional Revenue Office in Thailand **170608**

Student's Name : Mr. Narinsak Kuttasema

Degree Sought : Master of Economics

Academic Year : 2004

Advisory Committee:

1. Assoc. Prof. Sukanya Tantanawat Chairperson
2. Assoc. Prof. Asambhinabong Shatragom
3. Assoc. Prof. Ati Thaiyanan

In this study, Data Envelopment Analysis (DEA) approach was applied to identify the efficient and inefficient units among 12 regions of Regional Revenue Office in Thailand. Data used in the analysis covered 2 years period from 2002 to 2003.

The quantitative results obtained from the DEA model showed that, on average, the relative technical efficiency index was 0.801 for the Regional Revenue Office under study. From the finding, regional unit could be classified into 3 groups.

- (i) Efficient (consisted of 3 regional offices or 25%)
- (ii) Increasing efficiency (consisted of 8 regional offices or 66.67%)

170608

(iii) Decreasing efficiency (consisted of 1 regional office or 8.33%).

The study suggested that one way to improve productivity of the inefficient regional offices was to increase the output were the tax collected, and the file form by 150.47% and 32.94% , respectively. On the inputs side, the inefficient regional offices needed to decrease the input which mainly was the cost of human resource by 6.88% .

The study enabled us to identify the inefficient regional offices by compared the similarities and differences with the corresponding efficient regional ones. The lesson learned might suggest methods of management so that the inefficient regional offices could utilize to improve their performance.

The DEA could be a good alternative technique of efficiency evaluation. However, it would provide meaningful and useful information only if the when relevant inputs and outputs were selected appropriately and included in the model. Moreover, it would be more beneficial if the Area Revenue Office and The Area Revenue Branch Office could employ the DEA model to evaluate their regional offices every year in order to keep track of changes of their performances.